

Com m'hauran sentit dir diverses vegades o m'ho hauran llegit, no sóc gens entusiasta de les presentacions de llibres : per a mi , el text és allò important, i l'autor es comunica amb el lector primordialment a través del llibre, sense parlar-ne de viva veu , deixant que del lector li vingui, sempre a distància, l'acceptació o el refús de la seva obra.

Cal, però, pensar en el món actual, comunicatiu, afeixugat de paper imprès i de missatges, en el "marketing", les promocions, la publicitat; i també és comprensible que un objecte de comerç com és el llibre, tingui una campanya de llançament, el primer episodi de la qual hagi de ser una certa mise en scène i uns ^{sermons} explicatius del producte que veu la llum. A mi, com autor, m'escau de dir la gènesi i vicissituds del pastat i enforat del volum.

Hi ha una seguida de llibres meus, quatre fins ara, que anomeno personals, on he abocat reflexions, confessions, retalls de memòria, crítiques i anàlisis; són Proses de Ponent, de 1970, Indíbil i la Boira, de 1982, La lluna amb les Dents, de 1989, i aquest d'ara, Les Vuit Estacions, 1992. Constitueixen una mena de mosaic de la meva personalitat auto-explicada, i és innegable que si mai algú tenia interès per estudiar el conjunt de la meva producció hauria de prendre'ls com a guia. Són, per altra banda, obres que l'autor estima molt particularment, com a despullament que hi fa dels seus íntims pensaments i punts de vista.

Una cosa és que agradin força a l'autor i una altra que hagin desvetllat interès en els editors. No en puc estar satisfet, no: Tres d'aquestes obres han estat finalistes d'importants premis, i totes tres han tingut vicissituds editorials. Deixant de banda Proses de Ponent i Indíbil i la Boira, tractades com ventafocs per

l'Editorial que les va premiar, Destino, també aquesta d'avui, que en fase de manuscrit i per algun crític assessor editorial a Barcelona havia estat qualificada, a nivell particular d'informe, com poc apropiada a publicació, -en dues ocasions - va ser finalista a València, als Premis Octubre: la casa editorial que hi ha darrere aqueixos premis refusà igualment de publicar-la, al·legant que no consideraven que els anés bé per a la seva línia editorial.

En tots tres casos feia l'efecte que no havien tingut altre remei que deixar-la finalista, perquè s'ho valia, però al mateix temps, des de la qualificació de finalista s'estavriaven el compromís d'editar-la o de fer-li cap publicitat ni estimular-ne la difusió, com ha estat el cas de Destino, escandalosament indiferent a les obres finalistes dels seus concursos. En definitiva era com si les cases editorials em convidessin a no moure'm de la parcel·la del relat infantil, i em consideressin un intrús impertinent, en altres

terrenys. Amb el pas del temps, però, aprens de relativitzar les conclusions dels altres tant com les teves pròpies. I tot i que semblava que aquest llibre només agradava a l'autor, va agradar de seguida a Pagès editors, els quals, tan aviat com han pogut l'han fet entrar en programació. Ben mirat, entre el veredict de dels Premis Octubre de València 1990 i la publicació no ha transcorregut gaire més d'un any.

Les Vuit Estacions *reproduïxen* els dos anys recollits en el dietari que omple el volum: 1988-1999; ^{el títol} té un eco indubtable de la gran composició de Vivaldi, el capellà roig de Venècia. Jo em vaig proposar de fer un dietari ordenat a partir de l'any 1988, que era d'alteració com ho són tots aquells en què es produeix la jubilació. Abandonava quaranta-tres anys d'ensenyament a tots els nivells, i la tasca fins aleshores paral·lela, que era la d'autor i traductor, esdevenia

protagonista. Però calia contenir-se i no llançar-se a escriure com un foll, talment qui tem no arribar a recuperar un temps perdut. El 1988 jo ja tenia setanta i tants llibres ^{publicats}, i no em calia precipitar. Contràriament, vaig [redacted] prendre'm un any sabàtic en narrativa, i amb pausa, ordenadament, prenent alè i fent gimàstica de relaxament, vaig anar escrivint el dietari, un dia sí dos dies no, al grat del [redacted] que pensava, llegia, visionava, escoltava, diallogava, m'arribava d'aroma o de notícia, reflexionant en veu alta sobre això i allò, estampant opinions i dubtes, volicions i il.lusions, decebut per allò, perplex per això altre, i refent l'armari interior.

M'hi vaig trobar a gust, i vaig continuar tot un altre any, el 1989, any en què ja m'havia acostumat al nou ritme.

Hi ha gent que es posa a escriure un dietari com qui fa una piràmide, amb una ambiciosa profunditat. Jo vaig preferir fer

una crònica del pas dels dies jalonat per tot allò que m'havia cridat l'atenció, encara que fos un ocell ocasionalment aturat a la meua finestra o una pel·lícula vista a la televisió, la visita d'un amic o el comiat definitiu a un altre. La vida, doncs, a ritme natural, a ritme propi.

Després vaig demanar a Josep Murgades, un dels nostres caps clars, que m'hi posés uns mots de pròleg, amb la qual cosa estava segur que almenys les primeres planes del volum tindrien acceptació universal ~~incomparablement més gran que amb~~